

SPIS TREŚCI

WSTĘP	17
CZEŚĆ I	
JEZUS CHRYSZTUS TWÓRCĄ HISTORII ZBAWIENIA	27
I. HISTORYCZNOŚĆ JEZUSA CHRYSZTUSA	27
1.1. ROZUMIENIE HISTORYCZNOŚCI JEZUSA CHRYSZTUSA	27
1.1.1. Historyczność Jezusa Chrystusa w historii teologii	27
1.1.1.1. Teologia i ahistoryzm	28
1.1.1.2. <i>Historia profana</i> i <i>historia sacra</i>	30
1.1.1.3. Rozumienie „historyczności” Jezusa i Chrystusa	30
1.1.1.4. „Jezus historii” i „Chrystus wiary”	32
1.1.2. Historyczność Jezusa Chrystusa w ujęciu personalistycznym	33
1.2. ETAPY ŻYCIA JEZUSA HISTORYCZNEGO	37
1.2.1. Poczęcie	37
1.2.2. Narodzenie	40
1.2.3. Okres dzieciństwa	42
1.2.3.1. Mędrcy ze Wschodu	42
1.2.3.2. Ucieczka do Egiptu	43
1.2.3.3. Przybycie do Nazaretu	44
1.2.3.4. Nadanie imienia	44
1.2.3.5. Ofiarowanie	45
1.2.4. Życie ukryte w Nazarecie	46
1.2.5. Działalność publiczna Jezusa	48
1.2.5.1. Chrzest	50
1.2.5.2. Kuszenie	51
1.2.5.3. Nauczanie	53
1.2.6. Męka i śmierć Jezusa	54
1.2.6.1. Inauguracja paschy Jezusa	54
1.2.6.2. Ostatnia wieczerza	56
1.2.6.3. Drama wielkopiątkowe	57
1.2.6.4. Historyczność śmierci Jezusa	58
1.3. INTEGRALNY OBRAZ CZŁOWIECZEŃSTWA JEZUSA	59
1.3.1. Wygląd zewnętrzny	59
1.3.2. Cechy charakteru	62

1.3.3. Życie umysłowe	63
1.3.4. Religijność	65
1.3.5. Moralność	67
1.3.6. Życie kulturalne, społeczne, polityczne i stosunek do tradycji	69
II. JEZUS HISTORYCZNY ŹRÓDŁEM CHRYSOLOGII	73
2.1. MISTERIA HISTORII JEZUSA CHRYSUSA	73
2.1.1. Chrystogena	73
2.1.1.1. Pre-inkarnacja kreacjonistyczna	73
2.1.1.2. Poczęcie Jezusa	74
2.1.1.3. Inkarnacja osobowa	76
2.1.2. Historyczne życie Jezusa	77
2.1.2.1. Misteryjny wymiar historycznego życia Jezusa	77
2.1.2.2. Misterium przygotowania do misji mesjańskiej	78
2.1.3. Królestwo Boże	79
2.1.3.1. Proklamacja królestwa Bożego	80
2.1.3.2. Jezus Chrystus uosobieniem królestwa Bożego	81
2.1.3.3. Królestwo Boże i Kościół	82
2.1.4. Misterium paschalne	83
2.1.4.1. Trynitarny wymiar misterium paschalnego	83
2.1.4.2. Paschalny wymiar wieczerzy Pańskiej	84
2.1.4.3. Tajemnica krzyża	85
2.1.4.4. Pogrzebanie Jezusa	87
2.1.4.5. Zstąpienie do piekieł	87
2.1.4.6. Misterium zmartwychwstania	90
2.1.4.7. Wniebowstąpienie i wywyższenie	93
2.1.4.8. Zesłanie Ducha Świętego	96
2.2. BÓSTWO JEZUSA CHRYSUSA	97
2.2.1. Bóg Jezusa i Jezus Boga	98
2.2.2. Chrystologia eksplikacyjna	102
2.2.3. Chrystologia tytułów wysokościowych	104
2.2.3.1. Christos	105
2.2.3.2. Syn Dawida	106
2.2.3.3. Syn Człowieczy	107
2.2.3.4. Syn Boży	109
2.2.3.5. Kyrios	110
2.2.4. Chrystologia implikacyjna	111
2.3. CHRYSOLOGIA SPEŁNIENIA OSOBOWEGO	115
2.3.1. Osoba ludzka celem i sensem całego <i>universum</i>	115
2.3.2. Osoba Słowa Bożego spełnieniem Jezusa	116
2.3.3. Jezus Chrystus zasadą spełnienia osoby ludzkiej	118
2.4. CHRYSOLOGIA EKLEZJALNA	121
2.4.1. Jezus Chrystus eklezjalny	122

2.4.1.1. Eklezjalna kontynuacja historii Jezusa	122
2.4.1.2. Eklezjalna i indywidualna ikona Chrystusa	123
2.4.2. Jezus Chrystus kerymatyczny	124
2.4.2.1. Obecność Jezusa Chrystusa w misterium słowa	125
2.4.2.2. Podstawowe struktury kerygmy chrystologicznej	126
2.4.2.3. Chrystologia kerymatyczna	127
2.4.3. Jezus Chrystus eucharystyczny	129
2.4.3.1. Eucharystia dopełnieniem historii Jezusa Chrystusa	130
2.4.3.2. Eucharystia pneumatologiczną kontynuacją historii Jezusa Chrystusa	132
2.4.3.3. Eucharystia misteryjno-personalistyczną obecnością Jezusa Chrystusa w historii	133
III. HISTORIA ZBAWIENIA W PERSPEKTYWIE CHRYSTOLOGICZNEJ	137
3.1. HISTORIA I ZBAWIENIE	137
3.2. PERSONALISTYCZNE ROZUMIENIE HISTORII	140
3.2.1. Znaczenie podmiotowe i przedmiotowe historii	142
3.2.1.1. Znaczenie podmiotowe historii	142
3.2.1.2. Znaczenie przedmiotowe historii	145
3.2.2. Zakresy historii	149
3.2.3. Istota historyczności (<i>esse historicum</i>)	150
3.2.3.1. <i>Esse personale</i>	151
3.2.3.2. Struktury formalne	153
3.2.3.3. Struktury transcendentalne	155
3.3. TEOLOGIA HISTORII ZBAWIENIA	158
3.3.1. Semantyka teologiczna terminu „historia zbawienia”	159
3.3.2. Podstawowe struktury historii zbawienia	161
3.3.2.1. Historia stworzenia	161
3.3.2.1.1. Początek historii stworzenia	161
3.3.2.1.2. Boża ekonomia stwórcza	162
3.3.2.1.3. Ludzka ekonomia stworzenia	163
3.3.2.2. Historia objawienia i odkupienia	164
3.3.2.3. Historia zbawienia a niezabawienia	168
3.3.3. Zapodmiotowanie historii zbawienia	175
3.3.3.1. Mikrohistoria zbawienia	176
3.3.3.2. Makrohistoria zbawienia	177
3.3.3.3. Megahistoria zbawienia	177
3.3.4. Uniwersalizm historii zbawienia	178
3.3.4.1. Kręgi historii zbawienia	178
3.3.4.1.1. Czasoprzestrzeń Jezusa Chrystusa	178
3.3.4.1.2. Czasoprzestrzeń Kościoła	179
3.3.4.1.3. Czasoprzestrzeń świata	180
3.3.4.2. Epoki historii zbawienia	181

V. ADAMOLOGICZNY TRYPTYK WSZECHDZIEJÓW	237
5.1. ADAM STWORZENIA	238
5.1.1. Trynitologia kreacyjna	238
5.1.2. <i>Imago Dei</i> – stworzenie człowieka na obraz i podobieństwo Boże	241
5.1.3. <i>Dramatis personae</i> – upadek pierwszych ludzi	246
5.1.4. Chrystologiczna reinterpretacja protologii	251
5.1.5. Motyw edeniczny w historii Izraela	253
5.1.5.1. Abraham nową kreacją Adama	254
5.1.5.2. Mojżesz potomkiem Adama i prefigurą Jezusa	255
5.1.5.3. Reinterpretacja początków po zajęciu Ziemi Obiecanej	257
5.2. ADAM ODKUPIENIA	260
5.2.1. Trynitologia redempcyjna	260
5.2.2. Maryjna rekapitulacja historii	263
5.2.3. Chrystologia retrospekcyjna	265
5.2.4. Odkupienie historii	267
5.2.4.1. Realizacja królestwa Bożego w historii	268
5.2.4.2. Sakramenty historii	270
5.3. ADAM ESCHATOLOGII	273
5.3.1. Trynitologia eschatyczna	273
5.3.2. Edeniczny charakter typologii eschatologicznej	275
5.3.3. Adamizacja historii	276
5.3.3.1. Wcielenie Syna Bożego w historię	277
5.3.3.2. Chrystyfikacja historii	278
5.3.3. Pleromizacja historii w Ojcu	280
VI. REKAPITULACJA CHRYSTOLOGICZNA STWORZENIA	283
6.1. JEZUS CHRYSTUS JAKO ALFA STWORZENIA	283
6.1.1. Chrystologiczny wymiar tajemnicy alfańskiej	284
6.1.2. Jezus Chrystus jako Alfa czasowa i przestrzenna	289
6.1.2.1. Jezus Chrystus jako Alfa czasowa	289
6.1.2.2. Jezus Chrystus jako Alfa przestrzenna	297
6.1.2.3. Chrystologiczna ekonomia czasoprzestrzeni	302
6.2. JEZUS CHRYSTUS JAKO CENTRUM STWORZENIA	308
6.2.1. Krzyż Jezusa Chrystusa zasadą komunii całego stworzenia	308
6.2.1.1. Jezus Chrystus zasadą pokoju	308
6.2.1.2. Jezus Chrystus drogą do Ojca	311
6.2.2. Jezus Chrystus drogą stworzenia do wyzwolenia i chwały	312
6.2.2.1. Krzyż zasadą odrodzenia i transformacji świata	312
6.2.2.2. Chwała Boża celem stworzenia	316
6.2.3. Jezus Chrystus jako zasada spirytualizacji stworzenia	318

6.3. JEZUS CHRYSZTUS JAKO OMEGA STWORZENIA	320
6.3.1. Chrystologiczne dopełnienie stworzenia	321
6.3.2. Jezus Chrystus Głową omegalną stworzenia	323
6.3.3. Jezus Chrystus jako Eschatos	328
ZAKOŃCZENIE	335
WYKAZ SKRÓTÓW	343
BIBLIOGRAFIA	345
1. ŹRÓDŁA	345
1.1. DOKUMENTY KOŚCIOŁA	345
1.2. PUBLIKACJE CZESŁAWA STANISŁAWA BARTNIKA	346
1.3. PUBLIKACJE KRZYSZTOFA GÓŹDZIA	361
1.4. PUBLIKACJE KRZYSZTOFA GUZOWSKIEGO	364
1.5. PUBLIKACJE MIROSŁAWA KOWALCZYKA	365
1.6. PUBLIKACJE WALDEMARA MARKA FACA	366
2. OPRACOWANIA	367
3. LITERATURA PRZEDMIOTU	372
SUMMARY	379